

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις “από αρχής μέχρι τέλους” για τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης»

[COM(2013) 453 final]

(2014/C 67/19)

Εισηγητής: ο κ. **Paulo BARROS VALE**

Στις 26 Ιουνίου 2013, και σύμφωνα με το άρθρο 314 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Επιτροπή αποφάσισε να ζητήσει γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την:

Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών Ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις από αρχής μέχρι τέλους για τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης

COM(2013) 453 τελικό

Το ειδικευμένο τμήμα «Ενιαία αγορά, παραγωγή και κατανάλωση», στο οποίο ανατέθηκαν οι σχετικές προπαρασκευαστικές εργασίες, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 2 Οκτωβρίου 2013.

Κατά την 493η σύνοδο ολομέλειας, της 16ης και 17ης Οκτωβρίου 2013 (συνεδρίαση της 16ης Οκτωβρίου 2013), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση με 147 ψήφους υπέρ, 3 κατά και 2 αποχές.

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1 Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) έχει ήδη εκφράσει την υποστήριξή της προς την ταχεία εφαρμογή των ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων⁽¹⁾ «από αρχής μέχρι τέλους»⁽²⁾ και στην παρούσα γνωμοδότηση επαναλαμβάνει την υποστήριξή της προς την ανάπτυξη αυτής της πρακτικής, η οποία επιτρέπει βελτιστοποίηση των πόρων.

1.2 Οι ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις «από αρχής μέχρι τέλους» θα πρέπει να θεωρηθούν ως μέσο για τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης, η αποτελεσματικότητα των οποίων έχει ενισχυθεί από την αυξημένη αυστηρότητα και διαφάνεια που συνδέεται με αυτή την πρακτική.

1.3 Παρέχεται επίσης μια ευκαιρία στις επιχειρήσεις, ιδίως τις μικρές και τις μεσαίες (ΜμΕ), επειδή σε μια πιο ανοικτή και διαφανή αγορά διευκολύνεται η πρόσβαση αυτών σε νέες ευκαιρίες.

1.4 Ωστόσο, η ΕΟΚΕ εκφράζει την ανησυχία της σχετικά με τα πενήχρα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί μέχρι σήμερα, τα οποία φαίνεται να υπονομεύουν την επίτευξη του αρχικού στόχου της μετάβαση στις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις μέχρι το 2016.

⁽¹⁾ ΕΕ C 11, 15.1.2013, σ. 44.

⁽²⁾ Οι ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις «από αρχής μέχρι τέλους» αφορούν τη χρήση των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και την ηλεκτρονική επεξεργασία συναλλαγών για προμήθειες αγαθών ή υπηρεσιών από οργανισμούς του δημόσιου τομέα σε όλα τα στάδια της διαδικασίας υποβολής προσφορών, από το στάδιο που προηγείται της ανάθεσης (γνωστοποίηση, πρόσβαση στα έγγραφα του διαγωνισμού, υποβολή των προσφορών, αξιολόγηση των προσφορών και ανάθεση συμβάσεων) μέχρι το στάδιο μετά την ανάθεση (παραγγελίες, τιμολόγηση και πληρωμή).

1.5 Ανησυχίες προκαλεί το περιορισμένο ενδιαφέρον που επέδειξαν στο πλαίσιο αυτό τα κράτη μέλη, τα οποία εξακολουθούν να δείχνουν απροθυμία να υιοθετήσουν πρακτικές που είναι απόλυτα επωφελείς για τη δημόσια διοίκηση και τους οικονομικούς παράγοντες. Η Επιτροπή πρέπει να ασκεί τον ρόλο της πειθούς προκειμένου να υιοθετηθεί το σύστημα των ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων «από αρχής μέχρι τέλους» εφαρμόζοντας η ίδια το σύστημα αυτό στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, νομοθετώντας και μεριμνώντας για τη διάδοση ορθών πρακτικών. Η ΕΟΚΕ επικροτεί συνεπώς την ενέργεια της Επιτροπής να θέσει στη διάθεση των κρατών μελών που το επιθυμούν τις λύσεις της για τις δημόσιες συμβάσεις.

1.6 Ο τομέας των δημοσίων συμβάσεων είναι κατακερματισμένος επειδή σε αυτόν συνυπάρχουν πολλαπλές λύσεις και πλατφόρμες, οι οποίες, ως επί το πλείστον, δεν έχουν σχεδιαστεί με τρόπο που να τις καθιστά διαλειτουργικές. Η έλλειψη στρατηγικών προσανατολισμών, ακόμη και η απροθυμία των μελών να εφαρμόσουν κοινές λύσεις για την καθολική πρόσβαση, εμποδίζει την πρόσβαση των οικονομικών παραγόντων, εθνικών και διασυνοριακών, και υπονομεύει ως εκ τούτου τον ελεύθερο ανταγωνισμό. Εναπόκειται στην Επιτροπή να διαδραματίσει τον ρόλο της στην ομαλοποίηση και εναρμόνιση των τεχνικών απαιτήσεων, με βάση προηγούμενες εργασίες, κυρίως στο πλαίσιο του έργου PEPPOL, που έτυχαν ευρείας στήριξης. Η εναρμόνιση αποτελεί ένα σημαντικό βήμα προς τον εκδημοκρατισμό μιας αγοράς που επιθυμεί να είναι διαφανής και προσίτη από την άποψη της αυστηρής χρήσης των δημοσίων πόρων.

1.7 Η ΕΟΚΕ θεωρεί επίσης ότι οι προτεινόμενες λύσεις πρέπει να προσφέρουν καθολική πρόσβαση, με την υπέρβαση του εμποδίου της γλώσσας και την εξασφάλιση πρόσβασης στα άτομα με ειδικές ανάγκες. Επιπλέον, είναι σημαντικό να διατηρηθεί σε χαμηλό επίπεδο το κόστος δημιουργίας ή προσαρμογής αλλά και συντήρησης των υφιστάμενων πλατφορμών. Η τυποποίηση έχει επομένως καθοριστική σημασία.

1.8 Οι δημόσιες συμβάσεις παραμένουν δυσπρόσιτες για τις ΜμΕ που δεν διαθέτουν το μέγεθος και τους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους που απαιτούνται. Η ΕΟΚΕ επαναλαμβάνει τη θέση της ότι η νομοθεσία της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις θα πρέπει να στηρίζει τις ΜμΕ, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις από άποψη κεφαλαίων και εμπειρίας, ιδίως μέσω της δημιουργίας κοινοπραξιών ή προσωρινών συνεταιρισμών επιχειρήσεων⁽³⁾.

1.9 Η πρόταση οδηγίας σχετικά με την ηλεκτρονική τιμολόγηση στις δημόσιες συμβάσεις είναι ένα σημαντικό επιπλέον βήμα για την ολοκλήρωση του κύκλου των ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων «από αρχής μέχρι τέλους». Η τυποποίηση του περιεχομένου των τιμολογίων θα επιτρέπει τη διαλειτουργικότητα προσφέροντας σημαντικά πλεονεκτήματα. Ωστόσο, η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι, παρά τα πλεονεκτήματα αυτά, οι προθεσμίες που προβλέπονται για την υιοθέτηση και τη γενίκευση της εφαρμογής είναι πάρα πολύ μεγάλες. Πράγματι, σε μια εποχή που η τεχνολογία εξελίσσεται συνεχώς, οι προσπάθειες τυποποίησης είναι επείγουσες και επιθυμητές, διαφορετικά οι προσπάθειες μπορεί να οδηγήσουν σε ξεπερασμένες λύσεις.

1.10 Παρά το γεγονός ότι η εκ μέρους της Επιτροπής χρηματοδότηση της ανάπτυξης των υποδομών ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων σε όλη την Ευρώπη μέσω του μηχανισμού διασύνδεσης στην Ευρώπη (ΜΔΕ) είναι ευπρόσδεκτη, η δραστική μείωση των χορηγούμενων ποσών από το Συμβούλιο την υπονομεύει. Η ΕΟΚΕ εκφράζει τη λύπη της για τη μείωση αυτή, επειδή επιφέρει μεγάλη αναστάτωση στα σχέδια κοινού ενδιαφέροντος που προωθούνται από την Επιτροπή, ιδίως όσον αφορά τη στήριξη για την ανάπτυξη και την εφαρμογή του συστήματος των ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων.

1.11 Η ΕΟΚΕ σημειώνει ότι στον τομέα αυτό, όπως και σε κάθε άλλο που συνεπάγεται μια αλλαγή, η κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού είναι υψίστης σημασίας. Επίσης, θα πρέπει να επιδοκιμασθεί η δυνατότητα χρηματοδότησης προγραμμάτων κατάρτισης από τα διαρθρωτικά ταμεία την περίοδο 2014-2020. Όμως, δεν πρέπει να λησμονηθεί η κατάρτιση των εργαζομένων στον δημόσιο τομέα, η οποία είναι απαραίτητη για να μπορέσουν αυτοί να καλλιεργήσουν νέες τεχνικές δεξιότητες και να ευαισθητοποιηθούν στις νέες μορφές άυλης εργασίας.

1.12 Η ΕΟΚΕ επωφελείται της ευκαιρίας να ζητήσει από το Συμβούλιο να καλέσει τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τις ιδέες που περιλαμβάνονται στα έγγραφα τα οποία εκπονήθηκαν από την Επιτροπή και τα συμβουλευτικά όργανα στον τομέα αυτό, προκειμένου να ενισχυθεί ο αντίκτυπος του έργου που έχει επιτελεστεί.

2. Κύρια σημεία του εγγράφου

2.1 Η ανακοίνωση αξιολογεί την κατάσταση της εφαρμογής των ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων «από αρχής μέχρι τέλους» και την πρόοδο που έχει σημειωθεί με την εφαρμογή των μέτρων που αναφέρονται στην ανακοίνωση με θέμα Μία στρατηγική για τις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις⁽⁴⁾.

2.2 Η μεταρρύθμιση των διαδικασιών ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων, η ψηφιοποίηση της δημόσιας διοίκησης, η μείωση του διοικητικού φόρτου και η βελτίωση της διαφάνειας είναι συντελεστές οικονομικής ανάπτυξης, εφόσον ο εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης συγκαταλέγεται στις πέντε προτεραιότητες που προσδιορίστηκαν από την Επιτροπή το 2012 και το 2013 στην Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης. Η αγορά εμπορευμάτων, υπηρεσιών και δημοσίων έργων αντιπροσωπεύει το 19 % του ΑΕγχΠ της ΕΕ (σύμφωνα με στοιχεία του 2011). Αυτό δείχνει τη σημασία της μεταρρύθμισης των διαδικασιών που διέπουν τις δημόσιες συμβάσεις, προκειμένου να μειωθούν οι δημόσιες δαπάνες, με την αποδέσμευση πόρων που μπορούν να επενδυθούν για την προαγωγή της ανάπτυξης.

2.3 Η μεταρρύθμιση των ηλεκτρονικών διαδικασιών σύναψης συμβάσεων και η εισαγωγή του μοντέλου ηλεκτρονικής διεκπεραίωσης των δημόσιων συμβάσεων «από αρχής μέχρι τέλους» είναι επίσης μια ευκαιρία να εισαχθούν καινοτομίες στον οργανωτικό μοντέλο της δημόσιας διοίκησης για την ενίσχυση της διαφάνειας και της ακρίβειας, πράγμα που θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

2.4 Σήμερα, οι ΜμΕ έχουν ευρεία πρόσβαση στο Διαδίκτυο: το 2012, μόνο το 4,6 % αυτών δεν ήταν συνδεδεμένες⁽⁵⁾. Ως εκ τούτου, οι περισσότερες ΜμΕ είναι εξοπλισμένες για τις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις «από αρχής μέχρι τέλους». Επιπλέον, οι επιχειρήσεις σε χώρες όπου το σύστημα αυτό συνιστά κοινή πρακτική θεωρούν ότι αποτελεί θετική εμπειρία. Ωστόσο, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην προώθηση των υπηρεσιών έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων και την εφαρμογή ηλεκτρονικών διαδικασιών σύναψης συμβάσεων που είναι φθηνές και εύχρηστες.

2.5 Παρά την ευρεία χρήση του Διαδικτύου, η αξιοποίησή του στις δημόσιες συμβάσεις βρίσκεται ακόμα σε εμβρυακό στάδιο. Η Επιτροπή πρότεινε να καταστεί υποχρεωτική μέχρι τα μέσα του 2016. Έτσι, ο ρυθμός υιοθέτησης της ηλεκτρονικής υποβολής προσφορών παραμένει πολύ χαμηλός (υπολογίζεται σε 10 %) και, στα περισσότερα κράτη μέλη, η υποβολή των προσφορών δια της ηλεκτρονικής οδού είναι προαιρετική, με εξαίρεση την Πορτογαλία, όπου κατέστη υποχρεωτική πέραν ενός συγκεκριμένου ορίου. Η ηλεκτρονική τιμολόγηση είναι ήδη πραγματικότητα σε ορισμένες περιπτώσεις, πέραν συγκεκριμένων ορίων, σύμφωνα όμως με εκτιμήσεις, μόνο το 12 % των επιχειρήσεων χρησιμοποιούν ηλεκτρονικά μέσα για να στείλουν ή να λάβουν τιμολόγια στις συναλλαγές τους με τις δημόσιες αρχές.

2.6 Στο εξής, πρέπει να υπάρξει τυποποίηση των ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων, να καταστεί η ηλεκτρονική τιμολόγηση κανόνας και όχι εξαίρεση στο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων, να ενθαρρυνθούν τα κράτη μέλη να αναπτύξουν εθνικές στρατηγικές για την εφαρμογή των ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων και της ηλεκτρονικής τιμολόγησης και να προβαίνουν στην ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών.

3. Γενικές παρατηρήσεις

3.1 Η ΕΟΚΕ υπενθυμίζει τη σημασία που αποδίδει σε σχέση με τις δημόσιες συμβάσεις στην αναθεώρηση του νομικού πλαισίου που επιτρέπει την απούλοποίηση των διαδικασιών καθιστώντας

⁽³⁾ EE C 11, 15.1.2013, σ. 44.

⁽⁴⁾ COM(2012) 179 τελικό

⁽⁵⁾ Στοιχεία Eurostat 2013

σταδιακά υποχρεωτικές τις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις. Σημειώνει, ωστόσο, ότι η πρόοδος που έχει σημειωθεί είχε και ανεπιθύμητες επιδράσεις, όπως φαίνεται από τα αποτελέσματα που είχε η χρήση των ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων.

3.2 Ο κατακερματισμός της αγοράς ηλεκτρονικών συμβάσεων έχει αυξηθεί, δεδομένου ότι τα κράτη μέλη έχουν επιλέξει να πορευτούν μόνο τους, στάση η οποία αντικατοπτρίζεται στην ύπαρξη διαφορετικών λύσεων και πλατφορμών ο σχεδιασμός των οποίων, ελλείψει στρατηγικού οράματος, δεν επιτρέπει τη διαλειτουργικότητα η οποία συνιστά απαραίτητη προϋπόθεση της καθολικής πρόσβασης. Παρότι, σε τοπικό επίπεδο, υπήρξε μια αύξηση στον αριθμό των συμμετεχόντων σε προσκλήσεις υποβολής προσφορών, πράγμα το οποίο αποτελεί ένδειξη βελτίωσης της πρόσβασης στην αγορά, δεν μπορεί να ληφθεί το ίδιο και για τη συμμετοχή σε διασυνοριακές προσκλήσεις υποβολής προσφορών όπου η πρόσβαση των ΜΜΕ είναι δύσκολη όχι μόνο για τεχνικούς, αλλά και για οικονομικούς λόγους - η πρόσβαση σε διασυνοριακές προσκλήσεις υποβολής προσφορών είναι δυνατή μόνο για τις ΜμΕ που σχηματίζουν κοινοπραξίες, λύση η οποία μπορεί και πρέπει να προβληθεί και να προωθηθεί σε εθνικό επίπεδο.

3.3 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι το ζήτημα της διαλειτουργικότητας έχει ουσιαστική σημασία και ζητεί μια πιο αποφασιστική προσέγγιση προς αυτή την κατεύθυνση. Τάσσεται υπέρ των προσπάθειών τυποποίησης που έχουν αναληφθεί και πιστεύει ότι είναι σκόπιμο να αξιοποιηθούν οι εμπειρίες σε χώρες όπου το σύστημα αυτό είναι πιο αναπτυγμένο.

3.4 Οι ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις «από αρχής μέχρι τέλους» αποτελούν σημαντικό εργαλείο αύξησης της ακρίβειας και της διαφάνειας σε έναν τομέα ο οποίος, στον βαθμό που αφορά όλους, θα πρέπει να χρησιμεύσει ως παράδειγμα και να είναι πρωταθλητής αξιοπιστίας και σοβαρότητας.

3.5 Τα πλεονεκτήματα που μπορούν να προκύψουν είναι τα ακόλουθα:

- Στήριξη των προσπάθειών καταπολέμησης της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής·
- ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της αγοράς με τη σημαντική μείωση του λειτουργικού κόστους και των περιστασιακών δαπανών κατά τη διάρκεια των διαφόρων φάσεων της σύμβασης, είτε για τον αναθέτοντα φορέα ή για τον ανάδοχο·
- θετικός αντίκτυπος στο περιβάλλον, λόγω της ηλεκτρονικής τεκμηρίωσης, είτε με τη μείωση της κατανάλωσης χαρτιού είτε με τον περιορισμό του οικολογικού αποτυπώματος, στοιχείων που είναι εγγενή της διανομής εγγράφων·
- συντόμευση των προθεσμιών ανάθεσης και πληρωμής·
- περαιτέρω διευκόλυνση του ελέγχου της διαδικασίας·
- ολοκλήρωση και ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς·

— ευρεία πρόσβαση των ΜμΕ στις δημόσιες συμβάσεις σε εθνικό και διασυνοριακό επίπεδο, χάρη στον μετριασμό των δυσχερειών λόγω της απόστασης από τον τόπο όπου εκδίδεται η πρόσκληση υποβολής προσφοράς, πράγμα που διευκολύνει την πρόσβαση στις προσκλήσεις υποβολής προσφορών σε εθνικό και διασυνοριακό επίπεδο·

— επειδή το έντυπο υποβολής προσφορών θα συμπληρώνεται με ηλεκτρονικά μέσα και θα είναι επικυρωμένο, θα περιοριστούν αναλόγως το περιθώριο λάθους στη συμπλήρωση εντύπων και ο κίνδυνος αποκλεισμού από την υποβολή προσφορών λόγω έλλειψης συμμόρφωσης·

— οι πλατφόρμες θα μπορούν να στέλνουν ειδοποιήσεις στους ενδιαφερόμενους προμηθευτές σχετικά με τη δημοσίευση προσκλήσεων υποβολής προσφορών·

— προφέρεται μια ευκαιρία εκσυγχρονισμού της δημόσιας διοίκησης, πράγμα που συνεπάγεται, με πολλαπλασιαστικές επιδράσεις, την απώλυση άλλων διαδικασιών και μείωση του διοικητικού φόρτου·

— μειώνεται το κόστος χάρη στις δηλώσεις των όρων της σύμβασης·

— δημιουργούνται ευκαιρίες για τις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών στον κλάδο της τεχνολογίας και των επικοινωνιών·

— δημιουργούνται νέοι ρόλοι για τους υπαλλήλους της δημόσιας διοίκησης και τους εργαζόμενους των επιχειρήσεων.

3.6 Τα μειονεκτήματα που μπορούν να προκύψουν είναι τα ακόλουθα:

— το αυξημένο κόστος της δημιουργίας και συντήρησης πλατφορμών ηλεκτρονικής υποβολής προσφορών, η οποία συνεπάγεται ασφαλώς μια σημαντική επένδυση, αλλά αποφέρει ακόμη μεγαλύτερα οφέλη·

— στις χώρες που έχουν ήδη επενδύσει σε αυτές τις πλατφόρμες, οι δαπάνες προσαρμογής του λογισμικού ή του εξοπλισμού, μπορεί να είναι σημαντικές, τόσο για τις δημόσιες διοικήσεις όσο και για τους οικονομικούς παράγοντες·

— η κατοχύρωση της ασφάλειας των δεδομένων που εμφανίζονται στις ηλεκτρονικές πλατφόρμες·

— η εξάρτηση από υπηρεσίες που παρέχονται από τρίτους, όπως από τηλεπικοινωνιακούς φορείς και διαχειριστές πλατφορμών ηλεκτρονικής υποβολής προσφορών·

— η αύξηση του αριθμού των κανόνων που σχετίζονται με τα αναγκαία στάδια της διαδικασίας ανάθεσης (υποβολή προσφορών, υποβολή εγγράφων, συμπλήρωση εντύπων), μπορεί να προκαλέσει αύξηση των διαδικαστικών σφαλμάτων τα οποία θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην ακύρωση της ανάθεσης ή της σύμβασης.

4. Ειδικές παρατηρήσεις

4.1 Η πρόταση οδηγίας για την ηλεκτρονική τιμολόγηση στις δημόσιες συμβάσεις, η οποία καθιερώνει ένα ευρωπαϊκό πρότυπο για την ηλεκτρονική τιμολόγηση, είναι ένα βήμα προς την εισαγωγή των ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων «από αρχής μέχρι τέλους» το οποίο πρέπει να επιδοκιμαστεί, παρόλο που η έκδοση και ανταλλαγή ηλεκτρονικών τιμολογίων ευρίσκονται ακόμη στα σπάργαλα. Η τυποποίηση των πληροφοριών που περιέχονται στο νομοσχέδιο θα διευκολύνει περαιτέρω την επιθυμητή διασυνοριακή διαλειτουργικότητα. Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι οι προθεσμίες που προβλέπονται είναι πολύ μεγάλες και δεν εξυπηρετούν τον στόχο της γενικευμένης και ταχέως χρήσης της ηλεκτρονικής τιμολόγησης στις δημόσιες συμβάσεις, πρακτικής που θα έχει κλιμακωτές επιδράσεις σε άλλες αγορές.

4.2 Η πρόταση στερείται επίσης φιλοδοξίας, καθόσον απαγορεύει απλώς στους δημόσιους φορείς να αρνηθούν έγγραφα που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πρότυπο.

4.3 Με δεδομένη την κλίμακα των επενδύσεων και των υποδομών που έχουν υλοποιηθεί εκ μέρους των κρατών μελών, είναι σκόπιμο να καθιερωθεί επείγοντως η τυποποίηση, ώστε να αρχίσουν να αποδίδουν οι επενδύσεις που έχουν γίνει ήδη και να αποφευχθεί η πραγματοποίηση νέων οι οποίες, εν τω μεταξύ, δεν θα συμμορφώνονται με το νέο πρότυπο.

4.4 Η Επιτροπή θα αναθέσει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης (CEN) την εκτέλεση εργασιών τυποποίησης. Η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι το έργο αυτό θα πρέπει να αξιοποιήσει τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί από τη CEN στο πλαίσιο του εργαστηρίου BII, το οποίο παρήγαγε «τυποποιημένα διαλειτουργικά προφίλ», και την εμπειρία του έργου της PEPPOL (Πανευρωπαϊκή σύναψη δημοσίων συμβάσεων σε απευθείας σύνδεση), που έχει καθορίσει τα σημεία διαλειτουργικότητας τα οποία απαιτούνται για τη σύνδεση των πλατφορμών που ήδη υπάρχουν στα κράτη μέλη.

4.5 Με δεδομένη την οικονομική στενότητα που υπάρχει σήμερα, η ΕΟΚΕ επικροτεί την πρόθεση της Επιτροπής να χρηματοδοτήσει και να υποστηρίξει την ανάπτυξη των υποδομών για τις δημόσιες συμβάσεις «από αρχής μέχρι τέλους» μέσω του μηχανισμού Συνδέοντας την Ευρώπη (CEF) ⁽⁶⁾. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις και τη μείωση των διαθέσιμων πόρων από 9,2 δις EUR σε μόνο 1 δις ευρώ, η ΕΟΚΕ συνιστά να μην λησμονηθούν κατά την κατανομή αυτών των περιορισμένων πόρων οι επενδύσεις στην ανάπτυξη μηχανισμών για τις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις.

4.6 Δεδομένου ότι η επιτυχής εφαρμογή του συστήματος των δημόσιων συμβάσεων «από αρχής μέχρι τέλους» δεν συνιστά αποκλειστική ευθύνη της Επιτροπής, κρίνεται σκόπιμο να υπενθυμίσουμε στα κράτη μέλη τον ρόλο τους στην καθιέρωση αυτής της πρακτικής. Η Επιτροπή δεν πρέπει μόνο να δώσει το παράδειγμα χρησιμοποιώντας η ίδια ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις, αλλά

πρέπει και να ασκήσει την εξουσία τυποποίησης που διαθέτει, ώστε να βοηθήσει τα κράτη μέλη στη διάδοση καλών πρακτικών και την ενθάρρυνση της χάραξης εθνικών στρατηγικών με σκοπό τη δημιουργία ενός συστήματος δημοσίων συμβάσεων που να προσφέρει πρόσβαση σε όλους, ενός συστήματος που να χαρακτηρίζεται από τη διαλειτουργικότητα και την καθολική πρόσβαση. Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο του ρόλου της Επιτροπής είναι να θέσει στη διάθεση των ενδιαφερόμενων υφιστάμενες λύσεις ανοιχτής πηγής.

4.7 Η Επιτροπή ανακοίνωσε την έναρξη μιας μελέτης για τον εντοπισμό των πλέον αποτελεσματικών στρατηγικών για τις ηλεκτρονικές προμήθειες και την ηλεκτρονική τιμολόγηση στην Ευρώπη, προκειμένου να βοηθήσει τα κράτη μέλη να αξιολογήσουν τα ίδια τις δικές τους πολιτικές. Η διάδοση της ορθών πρακτικών είναι και σημαντική και επιθυμητή. Έχουν διεξαχθεί μελέτες και έχουν δημοσιευθεί τα αποτελέσματα, όπως οι συστάσεις της ομάδας εμπειρογνομόνων για τις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις, η «Χρυσή βίβλος βέλτιστων πρακτικών για τις ηλεκτρονικές συμβάσεις σε απευθείας σύνδεση» (οι μελέτες αυτές, αν και ανεξάρτητες, κατέληξαν σε παρόμοια συμπεράσματα) και η τελική έκθεση του σχεδίου PEPPOL. Κάθε χώρα έχει τις δικές της ιδιαιτερότητες και θα πρέπει να βοηθηθεί στη χάραξη στρατηγικών, αλλά όχι απαραίτητα με τη δημοσίευση άλλης μίας μελέτης, που μπορεί να αποδειχτεί αντιπαραγωγική, ακόμα και άχρηστη.

4.8 Η ΕΟΚΕ επικροτεί τη δέσμευση της Επιτροπής να προωθήσει την ανάπτυξη και τη χρήση ψηφιακών πιστοποιητικών μέσω του εικονικού φακέλου επιχειρήσεων (ΕΦΕ), εργαλείου που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του σχεδίου PEPPOL και το οποίο επιτρέπει στους οικονομικούς παράγοντες να υποβάλουν τα απαραίτητα έγγραφα σε οποιαδήποτε αναθέτουσα αρχή στην Ευρώπη η οποία θα είναι σε θέση να τα ερμηνεύσει και να τα αποδεχτεί.

4.9 Πρέπει επίσης να επιδοκιμαστεί η πρόθεση ελέγχου, σε εθνικό επίπεδο, των δαπανών για τις δημόσιες συμβάσεις, καθώς και των σχετικών δεικτών επιδόσεων. Αναφέρεται εδώ ως παράδειγμα η πορτογαλική δικτυακή πύλη "Base" ⁽⁷⁾, η οποία χρησιμοποιείται ήδη για τον έλεγχο των δαπανών για δημόσιες συμβάσεις και για τη συλλογή διαφόρων στατιστικών στοιχείων.

4.10 Η ΕΟΚΕ χαιρετίζει τη δυνατότητα χρηματοδότησης της δημιουργίας προγραμμάτων κατάρτισης για τις επιχειρήσεις με τη χρήση πόρων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία για την περίοδο 2014-2020, και τονίζει την ανάγκη να βοηθηθούν ειδικότερα οι ΜμΕ. Δεν πρέπει όμως να παραμεληθεί η εκπαίδευση στον δημόσιο τομέα, ενώ χρειάζεται να αναπτυχθούν εκπαιδευτικά προγράμματα που προάγουν την αποτελεσματική χρήση των νέων, άυλων και πιο οικονομικών μεθόδων. Εξίσου σημαντική είναι η δυνατότητα χρηματοδότησης υποδομών, η οποία δεν πρέπει να επικεντρώνεται μόνο στη δημόσια διοίκηση, αλλά και στους οικονομικούς παράγοντες.

⁽⁶⁾ EE C 143, 22.5.2012, σ. 116-119.

⁽⁷⁾ www.base.gov.pt

4.11 Όπως έχει ήδη αναφερθεί, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι τα θέματα της διαλειτουργικότητας και της καθολικής πρόσβασης είναι υψίστης σημασίας και χαιρετίζει τη δημοσίευση από την Επιτροπή των θεμελιωδών αρχών που διέπουν τα συστήματα ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων. Παράλληλα με τις ανησυχίες της σχετικά με την ευκολία πρόσβασης διασυννοριακών προμηθευτών και ΜμΕ, η ΕΟΚΕ τονίζει ότι πρέπει να ληφθούν υπόψη τα γλωσσικά εμπόδια και οι δυσκολίες πρόσβασης των ατόμων με αναπηρίες, υπενθυμίζει δε εν προκειμένω τους κανόνες περί απαγόρευσης των διακρίσεων λόγω αναπηρίας που περιλαμβάνονται στο άρθρο 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, η οποία έχει κυρωθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βρυξέλλες, 16 Οκτωβρίου 2013

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Henri MALOSSE
